

EXAMENPROGRAMMA

Diplomalijn(en)	Financieel Administratief
Diploma('s)	Vakopleiding Bedrijfsadministratie & Accountancy (VBA®)
Examen	Financiering niveau 6
Niveau	Vergelijkbaar met hbo
Versie	7.0
Versie geldig vanaf	01-09-24
Vastgesteld op	16-08-23
Vastgesteld door	Associatie voor Examinering
Bijzonderheden	Geen

Eind- en toetstermen							
*) = Zie toelichting							
K = Kennisvragen B = Begripsvragen T = Toepassingsvragen A = Analysevragen							
1	Vermogensbehoefte			K	B	T	A
1.1	De kandidaat kan vanuit (onderdelen van) een jaarrekening • berekeningen maken t.b.v. de statische en dynamische liquiditeitsanalyse, de rentabiliteitsanalyse en de solvabiliteitsanalyse; • relaties tussen kengetallen uitleggen.					x	
1.2	De kandidaat kan het verband tussen de winstgevendheid van de onderneming en de onderdelen van het Dupontschema toelichten.				x		
1.3	De kandidaat kan in een concrete situatie bepalen of de onderneming aan de voorwaarden van een verschaffer van ondernemend of niet-ondernemend vermogen voldoet.					x	
1.4	De kandidaat kan berekeningen maken met betrekking tot interne financiering, intensieve financiering, partiële en totale financiering, factoring, geïnduceerd vermogen en leasing (financial- en operational lease, sale and lease back).					x	
1.5	De kandidaat kan in een concrete situatie aan de hand van berekeningen aangeven of voldaan wordt aan de voorwaarden die de eigen vermogensverschaffer stelt. *)					x	
1.6	De kandidaat kan in een concrete situatie, uitgaande van een stijging van de omzet, de additionele externe vermogensbehoefte berekenen.					x	
2	Investeringsbeslissingen rekening houdend met risico en onzekerheid			K	B	T	A
2.1	De kandidaat kan berekeningen maken met betrekking tot de volgende investeringsselectiemethoden: • de gemiddelde boekhoudkundige rentabiliteit • de interne rentabiliteit • de netto contante waardemethode (+ aanvullend de anuïteitenmethode)					x	
2.2	De kandidaat kan bij besluitvorming onder volledige onzekerheid de besluitvormingsprocedures Maximin utility, Maximax utility en/of Minimax regret toepassen. *)					x	
3	Financiële reorganisatie, fusie en overname			K	B	T	A
3.1	De kandidaat kan berekeningen maken met betrekking tot kapitaalverwatering, onderkapitalisatie en overkapitalisatie.					x	
3.2	De kandidaat kan berekeningen maken in het kader van een benodigde financiële reorganisatie.					x	
3.3	De kandidaat kan berekeningen maken met betrekking tot een aandelenfusie, een bedrijfsfusie en een juridische fusie.					x	
4	Waardering van de onderneming			K	B	T	A
4.1	De kandidaat kan de waarde van de onderneming berekenen met behulp van de volgende methoden: • liquidatiewaarde • intrinsieke waarde • (genormaliseerde) rentabiliteitsmethode • discounted cashflowmethode • EBITDA multiple methode *)					x	
4.2	De kandidaat kan in een concrete situatie analyseren of de berekende uitkomsten van de bij 4.1 genoemde methoden aan de voorwaarden van de onderneming voldoen.						x
4.3	De kandidaat kan adviseren welke mogelijkheden er zijn binnen de geldende regelgeving om alsnog aan de voorwaarden voor de waardering van de onderneming te kunnen voldoen, wanneer dat nog niet het geval is.						x
4.4	De kandidaat kan uitleggen welke factoren een rol spelen bij de berekening van de kostenvoet van het eigen vermogen of het geëist rendement door aandeelhouders.				x		

5		Renterisico's	K	B	T	A
5.1	De kandidaat kan de volgende begrippen uitleggen: • renterisico • rente-exposure • rentegevoeligheid • rentestructuur (yieldcurve) • duration • rentetypische balans • gouden balansregel		X			
5.2	De kandidaat kan de factoren die de renteontwikkeling op de geld- en kapitaalmarkt bepalen uitleggen.		X			
5.3	De kandidaat kan renteswaps toepassen om het renterisico te beheersen.				X	
6		Valutarisico's	K	B	T	A
6.1	De kandidaat kan de volgende begrippen uitleggen: • factoren die de wisselkoers bepalen • valutarisico • valuta-exposure • prétransactierisico • transactierisico • translatierisico		X			
6.2	De kandidaat kan de werking van interne instrumenten om valutarisico's af te dekken uitleggen.*)		X			
6.3	De kandidaat kan berekeningen maken met betrekking tot valutatermijncontracten en valutaopties waarbij de contractgrootte in buitenlandse valuta is genoteerd, zoals bij DEX-contracten.				X	
7		Beleggingsrisico's	K	B	T	A
7.1	De kandidaat kan berekeningen maken met betrekking tot risico en rendement.*)				X	
7.2	De kandidaat kan de eigenschappen en werking van put- en callopties uitleggen.		X			
7.3	De kandidaat kan de intrinsieke waarde en de tijdswaarde van een optie berekenen.				X	
7.4	De kandidaat kan het resultaat van een ingenomen optiepositie berekenen op expiratedatum.				X	

Toelichting op de toetstermen	
Toetsterm	Toelichting
1.5	<p>Te denken valt aan de volgende voorwaarden:</p> <ul style="list-style-type: none"> • dividendrendement • pay-outratio • koers/winstverhouding • koers/cashflow ratio • koers/intrinsieke waarde-ratio
2.2	<p>De kandidaat kan bij besluitvorming onder risico, gegeven een kansverdeling:</p> <ul style="list-style-type: none"> • verwachtingswaarden berekenen • het begrip standaarddeviatie interpreteren (niet berekenen) • het risico (wanneer sprake is van een normale verdeling) uitdrukken als de kans dat een uitkomst boven of onder een bepaalde waarde uitkomt of binnen een bepaald betrouwbaarheidsinterval ligt.
4.1	<p>De kandidaat kan bij de discounted cashflowmethode onder andere berekenen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • de marktwaarde van de onderneming: <ul style="list-style-type: none"> - kasstroom op basis van operationele activiteiten, investeringskasstroom, vrije kasstroom - contante waarde van de vrije kasstromen tijdens de projectieperiode en de restwaarde aan het einde van de projectieperiode • de kostenvoet van het vreemde vermogen (risicovrije rentevoet + onderneming specifieke risico-opslag) na belasting • de gewogen gemiddelde vermogenskostenvoet • de marktwaarde van het vreemde vermogen op basis van de resterende looptijd en/of eeuwigdurend
6.2	<p>Te denken valt aan:</p> <ul style="list-style-type: none"> • balansoplossingen (verplaatsen van productie en inkopen van of naar het buitenland) • factureren in de eigen of vreemde valuta • bezit van vreemde valuta • valutaclausules (multicurrency-clausule) • leading en lagging • matching • netting
7.1	<p>De kandidaat kan de risicomaatstaf 'standaarddeviatie' interpreteren. De kandidaat kan het koersrendement van een belegging berekenen op basis van het meetkundig gemiddelde. De kandidaat kan het dividendrendement berekenen. De kandidaat kan de standaarddeviatie uitleggen, de kandidaat hoeft hem niet te berekenen.</p>

TOETSMATRIJS	
Diplomalijn(en)	Financieel Administratief
Diploma('s)	Vakopleiding Bedrijfsadministratie & Accountancy (VBA®)
Examen	Financiering niveau 6
Versie	7.0
Versie geldig vanaf	1-9-2024
Toetsvorm	Online
Toetsduur	2,5 uur (150 minuten)
Totaal aantal vragen	11 (7 open vragen en 4 casussen die uit twee tot vier vragen bestaan)
Geslaagd bij	55% van het totaal aantal te behalen punten *)
Toegestane hulpmiddelen	Woordenboek, rekenmachine

Eindterm	Toetsterm	Taxonomie van Bloom		Vraagsoort**)		Percentage van het totaal aantal te behalen punten***)		
1	1.1, 1.3, 1.4, 1.5	Toepassing		open vraag		4-5		
	1.2	Begrip		open vraag		0-5		
	1.6	Toepassing		open vraag		7-8		
2	2.1	Toepassing		open vraag		14-15		
	2.2	Toepassing		open vraag		4-5		
3	3.1, 3.2, 3.3	Toepassing		open vraag		14-15		
4	4.1	Toepassing		open vraag		21-22		
	4.2, 4.3	Analyse		open vraag		4-5		
	4.4	Begrip		open vraag		0-5		
5	5.1, 5.2	Begrip		open vraag		0-5		
	5.3	Toepassing		open vraag		9-10		
6	6.1, 6.2	Begrip		open vraag		0-5		
	6.3	Toepassing		open vraag		9-10		
7	7.1, 7.3, 7.4	Toepassing		open vraag		4-5		
	7.2	Begrip		open vraag		0-5		
Overig	Totaal aantal vragen per kandidaat	15-23	Aandeel kennis	0%	Aandeel toepassing	90% - 91%	Aandeel open	100%
			Aandeel begrip	4-5%	Aandeel analyse	4-5%	Aandeel gesloten	0%

*) Iemand met 54,99% van het totaal aantal te behalen punten is niet geslaagd.

***) Een open vraag is een vraag waarbij een kandidaat zelf een antwoord moet formuleren. Bij een gesloten vraag maakt een kandidaat een keuze uit gegeven opties.

****) De percentages kunnen 5% afwijken.